

9937

ს ი ე ვ ა რ უ ლ ი .

— საბჭოთა რუსეთი ფთხილ დარაჯათ უდგას საქართველოს დამოუკიდებლობას და არავის მისცემს მისი დარღვევის ნებას (სოფნარკომი).

— ანგორის მთავრობაც ისტორიულ მემკვიდრეთ სთელის საქართველოს და ძლიერ აფასებს მასთან კეთილ-მეზობლურ დამოკიდებულებას. (კიაზიმ-ბეის აზრი).

№
52

1920 წ.
დეკემბრის 5

184

J. Naidarichvili

დათვი და მგელი. (ცხვრებს) საჯაროთ ვაცხადებთ და ვფიცავთ ქვეყნის წანაშე, რომ გვიცვარხართ, გვიცვარხართ გაგიყვებით და ვერავინ გაბედავს თქვენს ხელის ხლებას!
ცხვრები. (გულში) ესენი არა სტყუიან: მართლაც, ძალიან უყვართ ჩვენი მწვადები.

Handwritten notes and a stamp with the number 9937.

წლის თავი

რედაქციის ოთახში სადღესასწაულო სული ტრიალებდა.

დაწყებული ჩვენგან, თანამშრომლებისგან, ვიდრე უკანასკნელ სარედაქციო კლათამდე — „ყოველთა და ყოველსავე“ უტყუარი სიხარულის ბეჭედი აჯდა.

სუფრა გაშლილი იყო და მონადიმეებს ელოდა: „ეშმაკის მათრახის“ გაუყიდავი ნომრებს კობტად დაფენილ ფურცლებზე მხატვრულად ჩემქრივებით გირვანქა ნახევარი შავი პური და ნაირ-ნაირი გემრიელი საკმელები: ძეხვები, შემწვარი ინდოურები და ქათმები, ჩახუბზუბებული იხვები, ორაგული, ახალი ხიზილალა და შვიდნაირი მაგარი და ტკბილი სასმელები. შავი პური ნამდვილი იყო, ხოლო დანარჩენი საკმელები და სასმელები — მხატვარ სანდროსაგან დახატული, მაგრამ ისე ხელოვნურათ, რომ ნამდვილისაგან არაფრით განსხვავდებოდა: ეს კია ქამა-სმა არ შეიძლებოდა მათი.

ჩვენს ვეებერთელა ბუხარსაც მკიდროთ გამოეტენა თავისი ნიადაგ დაღრენილი პირი გასული წლის განმავლობაში დაწუნებულ ნაწარმოებებით და მოუთმენლად მოელოდა ასანთის გაკვრას, რომ მომენტის შესაფერი ილუმინაცია გაეჩაღებია სარედაქციო ოთახში.

— ყველანი ვართ? — იკითხა ეშმაკმა.

— ყველანი, ყველანი! — გაისმა აქეთ-იქიდან ხმები.

— მაშ სმენა იყოს!

— სიჩუმე! სიჩუმე!

სიჩუმე ჩამოვარდა.

— მეგობრებო! — დაიწყო ეშმაკმა: დღეს, ნოემბრის 30-ს, ჩვენს ჟურნალს შეუსრულდა პირველი წელიწადი. დღეიდან ჩვენთვის ახალი წელი იწყება. მომილოცავს ახალი წელიწადი!

— გმადლობთ! გმადლობთ! აგრევე შენთვისაც! — შესძახეს ყველა მხრიდან.

— შარშან ამ დროს იშვა ჩვენი ჟურნალი, — განაგრძო ეშმაკმა: წინააღმდეგ ბუნების საერთო წესისა, ჩვენს ჟურნალს იმ თავითვე კარგა მახვილი კბილები დაჰყვა... მაგრამ აბა, ჩვენ, მშობლები, რა დამფასებლები ვართ შეილის ავ-კარგისა! ეს საქმე უცხოებს უფრო შეჰფერისთ. მაშ, წავიკითხოთ ის მოსალოცი დებულები, ჩვენს რედაქციას რომ მოუვიდა წლისთავის აღსანიშნავად... გთხოვთ, სუფრას მოუსხდეთ, თან ყური დამიგდოთ და თანაც ამ მშვენიერ საკმელებს შეექცეთ!

ყველანი სუფრას მოუსხდნენ.

ეშმაკმა წინ დიდო დებულების კარგა დიდი შეკვრა და ბრძანა:

— გააჩაღეთ ბუხარი!

ასანთის აღმა ფრთხილად მოლოცა ვინმე „ნაპოლეონიშვილის“ თხზულება, დაიწუნა, გვერდი აუხვია და „მგიმიტგურისპირელის“ ნაწარმოებს შეურუჯა ცალი კუთხე. უცებ აღმა ძლიერ იფეთქა და ერთბაშით ააბრიალა ბუხარი.

— ეხლა დავიწყეთ! — გამოაცხადა ეშმაკმა: პირველი მოლოცვა სოციალისტურ რუსეთიდან მოსულა. გთხოვთ მოისმინოთ: „Какъ вашему журналу нонче юбилей, тонсь одинъ годъ выходить, то мы желаемъ тебя по нашему, по коммунистическому поздравить и разные федеративные пожелания отпустить: ни дна вамъ, ни покрышки, зубоскалы вы, сукины дѣти! Погодите ужо! Напоретесь на нашъ социалистическій штыкъ. Не до смѣха тогда вамъ будетъ! Главкомпрохвость Миколай Тыква“. შემდეგ მიწერილია: „Подъ скрипку. Благодари Бога, что какъ мы есть передовой пролетаріатъ, то не велѣно мативировать. Тыква“.

— მაშ უპირველეს ყოვლისა, მეგობრებო, — განაგრძო ეშმაკმა — გაუმარჯოს საბჭოთა რუსეთს და მიწარმომადგენელს მიკოლა ტიკვას, რომელთაც არ დაიწურეს თავი და ყოველმხრივ ხელი შეუწყეს ჩვენი ჟურნალის წარმატებას გასულ წელში. გთხოვთ ეს სადღევრძელო რუსული „სმირნოვკით დალიოთ და ხიზილალა შეატანოთ.

ჭიქები საოცარის სისწრაფით დაიცალა და ეშმაკმა დებულების კითხვა განაგრძო:

— „ოსმალეთის ხალხი აღტაცებით ეგებება მაღალ-ნიჭიერი ჟურნალის „ეშმაკის მათრახის“ ბრწყინვალე დღესასწაულს. უმორჩილესად გთხოვთ მიიღოთ პირადათ ჩემგან, ჩემის მთავრობისა, ჯარისა და ერისაგან და აგრეთვე მრავალტანჯულ სომხეთის ხალხისაგანაც გულწრფელი მოლოცვა დღევანდელ ზეიმის გამო. ბრძანება მაქვს გაცემული, რათა ოსმალთს ყველა ოჯახსა და უყონებლივ შეიძინოს თქვენი სახელ განთქმული ჟურნალის სრული კომპლექტი და სამღეთო წიგნათ დათვალოს წმინდა კურანთან ერთად. ქართველი ხალხის გულწრფელი ისტორიული შეგობარი და თქვენის მწერლობით აღტაცებული და განცვიფრებული ქემალ-ფაშა“.

— გაუმარჯოს ქემალ-ფაშას! — დასძინა ეშმაკმა: ვინაიდან ოსმალები ღვინოს არა სვამენ, ეს სადღევრძელო კონიაკით უნდა დაილიოს და შესატანებლათ ღორის ძეხვი უნდა იქმნას გამოყენებული!

— გაუმარჯოს ქემალ-ფაშას! — დასძახეს სხვებმაც და ერთბაშით დასცალეს ჭიქები.

თავუნა.

(დასასრული შემდეგ).

ბ ე ჯ ა .

ცისფერი მტვერი. თეთრი წვიმა. ცივი ქარ-ბუქი.
ტროცკი. ჩერჩილი. მოსკოვი და ქრელი ანგორა.
კლექიან მთვარეს ყელს უკოცნის მზის მკრთალი შუქი.
განწირულ ბარონს ცრუ პარიზმა ვერა არგო რა.

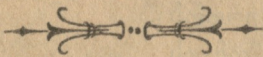
ჩრდილოეთიდან თვალებს გვინთებს წითელი მგელი.
აღმოსავლეთით მელა ტკბილათ გვესაუბრება.
დასავლეთიდან მოლულუნებს ცბიერი გველი...
თოვს, ქრის, წვიმს, ყინავს... ღმერთი ჯავრობს...ხდება ბუნება.

საბრალო დედლები!.. განკითხვის დღე დაუდგა ბერებს.
რუსთველის პროსპექტს კვლავ სტკეპნიან პარაზიტები.
მთავარ-სარდალი რათ გაექცა გურულ ესერებს?
მსუქან კურკანტელს ეხვევიან ზამთრის ჩიტები.

პატიოსნება ამას წინათ შესჯამა თხაშა.
მოკვდა სიმართლე „ხელის კუჭყი“ კოშკებს აშენებს.
პირმოთნეობის ცრემლმა მიწა უხვად დანაშა.
და... პროტექცია ნათლი-მამას მთებზე აქენებს.

ცისფერი მტვერი. თეთრი წვიმა. ცივი ქარ-ბუქი.
ტროცკი. ჩერჩილი. მოსკოვი და ქრელი ანგორა.
კლექიან მთვარეს ყელს უკოცნის მზის მკრთალი შუქი.
განწირულ ბარონს ცრუ პარიზმა ვერა არგო რა.

d

მ ა მ ა კ ი ს ა მ ბ ე ბ ი .

წმინდი III

X მანდატი წინა აზიასზე

ყანწისტები ჩვენთან ბრძოლაში ათას გვარ
ხერხს მიმართავენ; ხან გიჟებათ მოაქვთ თავი, ხან
გადარეულებათ, ხან კიდევ (რასაკვირველია უფ-
რო ხშირად) გენიოსებათ.

ეს ალბათ იქიდან მომდინარეობს, რომ ვიღაც
ღვთის პირიდან გადავარდნილ მეცნიერს დაუწე-
რია: გენიოსობას და შესწლილობას ერთმანეთში
ნათესაობა აქვთო.

მართლაც იშვიათია ისეთი შესწლილი, რო-
მელიც თავის თავს, სულ ცოტა რომ ვსთქვათ,
ღმერთად მანც არ სთვლიდეს. ჩვენი ყანწილები,
რასაკვირველია, იმდენათ გიჟები არ არიან, რამ-
დენათაც ჩვენს მოსატყუებლათ თავებს იგიჟიანებენ,
მაგრამ რაზეთ ისინი ვერ მოგატყუებენ.

აი ბატონებო ინებეთ და მოისმინეთ რასა
სწერს გაბრიელ სირბაჲლ „ბერიკადის“ მეორე ნო-
მერში:

„ჩვენ ზირველათ მოვითხოვეთ ღაზის(ტანა *)

ჩვენ ვიქნებით მანდატორი წინა აზიისა.“

პატივცემული ყანწისტები რომ თავს იგიჟი-
ანებენ და ჩვენს მოსატყუებლათ ებლაუქებიან „წი-
ნა აზიის მანდატორობას“ ეს ყველასათვის აშკა-
რაა. თუ მართლაც მათი მიზანი მანდატორობა
იყოს, ადგებოდენ და პირდაპირ განაცხადებდენ
სურვილს სომხეთის მანდატორობაზე. მთელი ქვე-
ყანა მადლობის მეტს მათ არაფერს არ ეტყოდნ
და სომხეთიც გადაჩეობდა მანდატორების მუდ-
მივსა და ამოო ძებნას. მაგრამ ეს ასე არ არის. ფუ-
ტურისტებს სულ სხვა მუცლის გვრემა აწუხებთ,
ისინი აღმშენებლობითი მუშაობის უნარს საე-
სებით მოკლებულნი არიან. მათი საქმე ნგრევაა.

XI. ერიდეთ, დასახლისებო!

ჩვენ სიტყვებს უთავბოლოთ და უსაბუთოდ
არასოდეს არ ვაფრენთ.

თუ რასმე ვიტყვით, ამისი საბუთიც ჯიბეში გვაქვს.
ყანწისტები ყოველ ფეხის გადადგმაზე გაბკი-
ვიან: „ჩვენ ვანგრევთ ამას, ჩვენ ვანგრევთ იმას“

1) ალბათ საკმელი ჰგონიათ ქიმიკონის სამზარეულოში
შანაკაზმი

„ახე.“ დასასრულ მათი ვიცე ბელადი, იაშვილი, ბუდეების ნგრევასაც აღარ მა-
ს. ის „ბერიკადის“ პირველ ნომერში სწერს:

ჩვენ შევანგრიეთ ბევრი ბუდეები და ჩავაწვე...“

ღიახ, ეს მოქორილი არ გახლავთ, არამედ შავით თეთრზე დაწერილი ამბავია. ახლანდელ დროში ბუდეების ნგრევა და იქიდან კვერცხების ჩაწყობა უსარგებლო საქმე არ არის, თუ მივი-
ღებთ მხედველობაში ღრუანდელ ფასებს კვერცხებზე. ჩვენ, როგორც ყოველი მოგიჟიანება ჩვე-
ნი მტრებისა, არც ეს ბუდეების ნგრევა გვჯერა, მაგრამ მაინც მოქალაქობრივი მოვალეობა გვაკი-
სრებს გავაფრთხილოთ ჩვენებური ღიასახლისები: ბუდეები უაღაგო ალაგას არ დასდგან და სალა-
მოობით ყველა კვერცხები ამოალაგონ. ვინ იცის ახირებული ხალხია და იქნება მართლაც მოეხალისოთ ბუდეებზე ნადირობა. მე შენ გეტყვი პასუხი აგოს! იტყვის „გიჟი ვარო“, მიდი და უმტკიცე რომ გი-
ჟი არ არის!!.

მაშ ერიდეთ, ღიასახლისებო!

XII. საგულისხმიერო განცხადება.

ქართულ მწერლობაში დიდი კორიანტელი იყო ატეხილი—იმის შესახებ, თუ ვინ მოინელა ილია და აკაკი. ბევრი, რასაკვირველია სრულიად უსამართლოდ, ამაში ბრალს ფ. მახარაძეს სდებდა. ეს უკანასკნელი ამის გამო საქართველოდან გაი-
ქცა და უცხოეთს შეაფარა თავი.

ღღეს „ბერიკადაში“ ვკითხულობთ ერთობ საგულისხმიერო განცხადებას.—პირველი ნომრის მოწინავეში სიტყვა-სიტყვით ასე სწერია.

„ჩვენთან ბძმფლში დაეცნენ ისეთი დიდი მგონებები, რგფრც არიან ილია და აკაკი“.

ჩვენის აზრით, ამ, შეიძლება უნებლიეთ, მაგ-
რამ გულწრფელი განცხადებისათვის დაუყოვნე-
ბლივ ყურადღება უნდა მიექცია რესპუბლიკის პროკურატურას, მაგრამ ამ მხრივ ფუტურისტებს ზურგი ერთობ უზრუნველყოფილი აქვთ. მთავარი პროკურორი ქართული იუსტიციისა, სანდრო ყან-
ჩელი, ერთი მათგანია და რასაკვირველია აკაკის დაცემის ბედი აღარ იპყრობს მის ყურადღებას.

„ბერიკადი“-ს მესამე ნომერში ეს პატივცემული გვამი, სანდრო ყანჩელი, ნაცვლად იმისა, რომ დამნაშავეთა კვალს ჩაუდგეს და ბოროტ-
მოქმედება სინათლეზე გამოიტანოს, ჩვენდა თვა-
ლის ასახვევით და გულის მოსაკლავად სწერს:

„მფაშარე თვალი მთავარეს,
ჩავსვგენე ტუჩი ღვინოს.
ტქრას ფერად მოკლვარეს
ჩემი სულს სწრაფ მამინოს“.

ღვინოში ტუჩის ჩასვენებას ჩვენ რასაკვირვე-
ლია არავის არ ვუშლით, საქიროების დროს ჩვენ თვითონ ვასვენებთ შიგ ტუჩებს, მაგრამ საქმე

მართო ჩასვენებაში ხომ არ არის. აი მოისმინეთ, ქვევით, ბატონი სანდრო ყანჩელი რასა სწერს:

„მომეფინა უცხო ძალა,
ამნთო და აღმიტაცა;
შემეფძახე „თარიალა“
დავანგრიე მიწა და ცა“.

ვის არ გაუგონია ალექსანდრე მაკედონელის დიდკაცობის შესახებ, მაგრამ სკამების ბედსაც ბე-
ვრი დასტიროდა.

ასეა ჩვენი საქმეც! ჩაასვენეთ ბატონებო ღვი-
ნოში არა თუ ტუჩები, თუ გნებავთ თავიც, მაგ-
რამ საბრალო გორმა რა დაგიშავათ? რისთვის დაანგრიეთ ეს მშვენიერი ქალაქი? განა ეს არის სამართალი? ამას უნდა შევბოდეს ის ზე მოქალა-
ქე, რომელსაც სამართლიანობის მთავარი ძარღვი ხელში უქირავს?! არა ბატონებო! ეს არ არის კარ-
გი საქმე! ანგრევთ მიწას, ანგრევთ ცას, მერმე სად წავიდეს ადამიანი, ხალხი?.. ჩვენ ჯერ ჯერო-
ბით არ ვართ სავსებით დარწმუნებული სანდრო ყანჩელის მიერ მიწისა და ცის ნგრევაში, ვფიქ-
რობთ ეს მოგიჟიანება და ტრაბახია, თორემ წინა-
დადებას მივცემდით იუსტიციის მინისტრს, ბ-ნს არსენიძეს, რათა მას აღეკრძალა ყანჩელისათვის „ტუჩების ღვინოში ჩასვენება“.

მიწის ძვრის მოხდენისა და ზეცის ჩამონგრე-
ვის შემდეგ ბ-ნი სანდრო ყანჩელი ასე ათავებს თავისს „ბელლოდას“:

„მთვარე ნისლში მიიმალა 2)
მფერია მთვრალი ძალი.
„თარი-არალა-არალა“
მღერის ღმერთი, მღერის რწეალი“.

აი ბატონებო საკუთარი სიტყვები, საკუთა-
რი აზრი და საკუთარი განზრახვა ჩვენი მტრები-
სა! თქვენ აღბათ წარმოდგენილი გექნებათ, რო-
გორ გამოჰყურებენ სანდრო ყანჩელის მიერ დან-
გრეულ დედა-მიწას ლაჟვარდოვანი ზეცის ღია კარებიდან ციურნი მომდერალნი: ღმერთი და რწეილი, და როგორ შეწყობილი ხმით მღერიან დუეტს: („თარი-არალა-არალა“-ს) ქვეყნის განა-
დგურების შესახებ.

დედა-მიწის და მასთან ერთად ჩვენი ქვეყნის ტრადედია უმთავრესად იმაში მდგომარეობს, რომ როცა ასეთ ბარბაროსობას თვით პროკურორი სჩადის, აღარავინ რჩება, რომელმაც გამოიძიოს დანაშაული სანდრო ყანჩელისა, როგორც პიროვ-
ნებისა და თანაც ფუტურისტული პიროვნებისა.

ასე, უნდა შერჩეს მას „დედა-მიწისა და ცის დანგრევა“.

ისტორიკოსი.

(შემდეგი იქნება).

2) ოღონდაც! მიიმალეობდა მაშ რას იზამდა, როცა ფუტურისტები მზეს „აორსულებენ“ და მთვარეს კი „ამა-
კებენ“.

ს ა გ ა რ ე ო ს ა ქ მ ე ე ბ ი.

უხსოვარის დროიდან საქართველოს ცნობდენ დედა მიწის ზურგზე ამა თუ იმ კუთხეში მოკალათებული სახელმწიფოები. პატარა ბიჭი იყო, მაგრამ ერთობ ყოჩაღი და ხელ-მარჯვე გამოდგაროგორც ბრძოლაში, აგრეთვე შრომაშიაც. წარმოიდგინეთ იმასაც კი ამბობენ, რომ მას ცალ ხელში გუთანი ეჭირა, ცალში ხმალი და ორივე საქმეს ჩინებულად აკეთებდაო.

ამ უკანასკნელმა საერთაშორისო ომმა ისე დაუბნია ჭკუა მასში მონაწილე სახელმწიფოებს, რომ სრულიად დაუკარგა ცნობიერების უნარი. რასაკვირველია ომის გავლენა უფრო მშიშარაზე უფრო მეტი იქნებოდა და ეს ნათლად გამოირკვა საქართველოს ცნობის საკითხში.

გერმანია ყველაზე უფრო ღონიერი გამოდგა ომის დროს. ამიტომაც მას სხვებზე ადრე დაუბრუნდა ცნობიერება და საქართველოც იცნო.

საფრანგეთი და ინგლისი თანდათანობით იკრეფენ ცნობიერებას და ამბობენ დამაცადეთ სული მოვიბრუნოთ და ნახავთ თუ ვერ გიცნოთო.

ამერიკას, ოქროსფეხიან ამერიკას, ისე დაუბნია დავთარი ომის ქარტეხილმა, რომ სრულიად ველარავის ვერ ცნობილობს. საქართველოს ვერ ცნობა მისგან რაღა გასაკვირია, როცა მის მიერ შეთხზულ მუხლებსა და ნაციათა ლიგასაც ველარ სცნობს.

ჩვენს საგარეო საქმეთა კომისარს შალიკოს ამ მხრივ დიდი შრომა და დავიდარაბა გადასწყდა.

როდესაც ის ანტანტის ბურჯებში ინახულეს, მათ ერთობ უწყინარ და არა საყურადღებო ბიჭათ მიიჩნიეს.—მოდრი ერთი ჩავაფაროთ თავში ამ მეტიარასო; ჩაუჩურჩულეს ერთმანეთს.

მაგრამ უეცრად შალიკოს თავზე ორი წვეტიანი რქა ამოიშართა და ჩაფარებაზე მეგობრებმა უარი სთქვეს.—ბიკოს! ეს რა ახირებული ვინმე ყოფილაო! წარმოსთქვეს მეგობრებმა და შალიკოსადმი სიყვარულის გრძნობით აღიგზნენ.

ის მიიწვიეს პირველსავე კონცერტზე, სადაც მღეროდნენ საბჭოთა რუსეთის ახალ „ნოტებს“ ნოტები ისე მაღალი და ბურჟუაზიული ხმისთვის მიუწდომელი გამოდგა, რომ ვერც ლოიდ-ჯორჯი და ვერც კლემანსო ვერ აჰყვა.

დასასრულ კონცერტისა მიღერანმა ჩვენს წარმომადგენელს ეროვნული დროშა გადასცა და უსურვა მისი წაყოფიერი შუშაობის განგრძობა.

— ქართველები ყოჩაღები ხართ, სიზარმაცე რომ არ გიშლიდეთ ხელს, განაცხადა პრეზიდენტმა და შალიკოს ეშმაკურათ ჩაუტინა, თითქო ეუბნებო—ეს შენ შეგეხება უმთავრესად ჩემო კარგო.

ამბობენ.

ამბობენ რაც რომ ქვეყნადა
კვამლი, სიმყრალე ხდებოა,
ის ადის ცისა სივრცეში
და იქა იწმინდებოა.

ეს მართალია, როგორც სჩანს,
ჰაერი როცა მძიმდება,
აიწვეს მაღლა და შემდეგ,
ბროლივით ჩამოწვიმდება.

მაგრამ, ამბობენ ამასაც,
ზეცას რაც ცოდვა ხდებოა,
იგი ჩამოდის ქვეყნადა
ისიც აქ იწმინდებოა.

ეტყობა აღირბეყანსა
ცოდვა მიუძღვის ზეცასო.

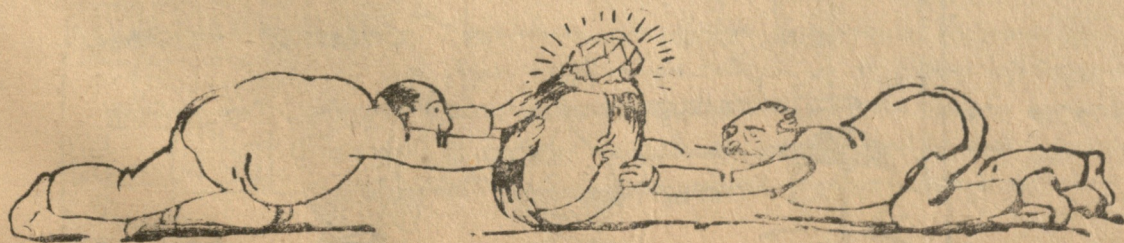
ლენინს ჰკოცნიდეს ფეხებზედ,
ტანზეც წითელი ეცვასო.

ვკონებ სომხებიც არიან,
დამნაშაფენი ზეცისო;
რომ ქვეყნად იწმინდებიან,
მსხვერპლნი ხდებიან მზეცისო.

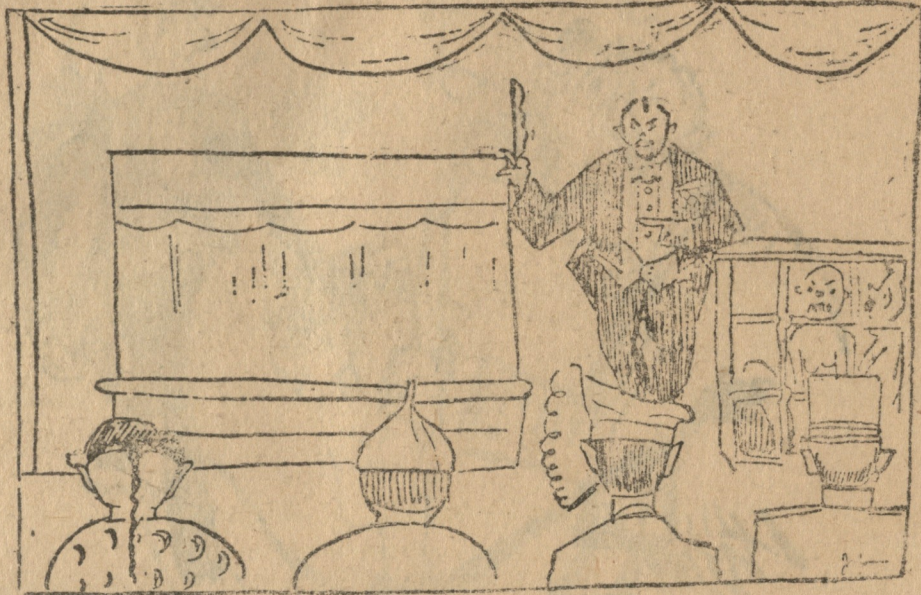
ჩვენკენაც ლამობს წამოსვლას,
როგორც გავიგე მუქარა.
მგლისა დაქერას ნატრულობს,
ნეკრმა თხა გაასუქა რა.

ამბობენ ვინც კი სხვის რჩევით,
ხახუტ ხიდს გავა ტვირთითო;
ხიდი ჩატყდება უეჭვოთ,
და დაირჩობა ზვირთითო.

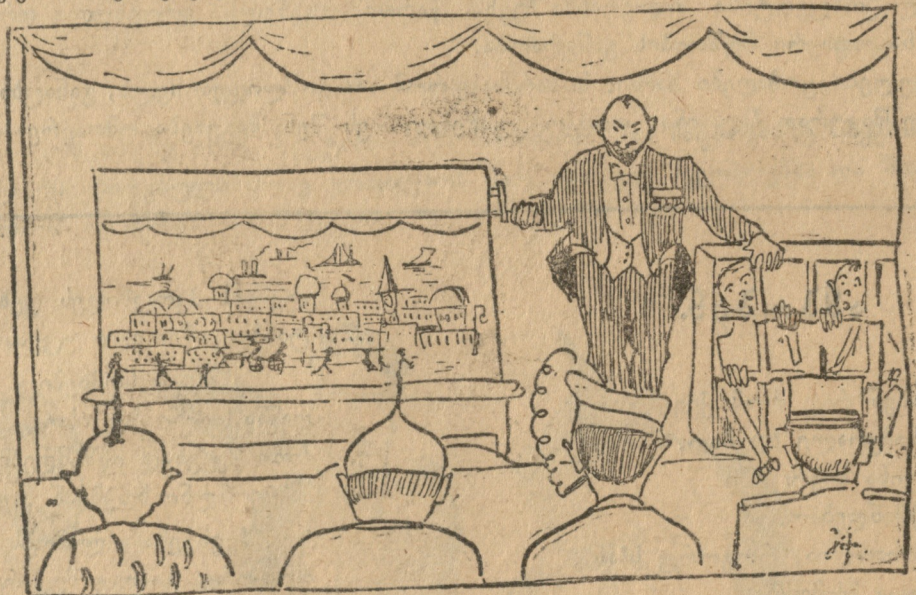
ან. განჯის-კარგლი.

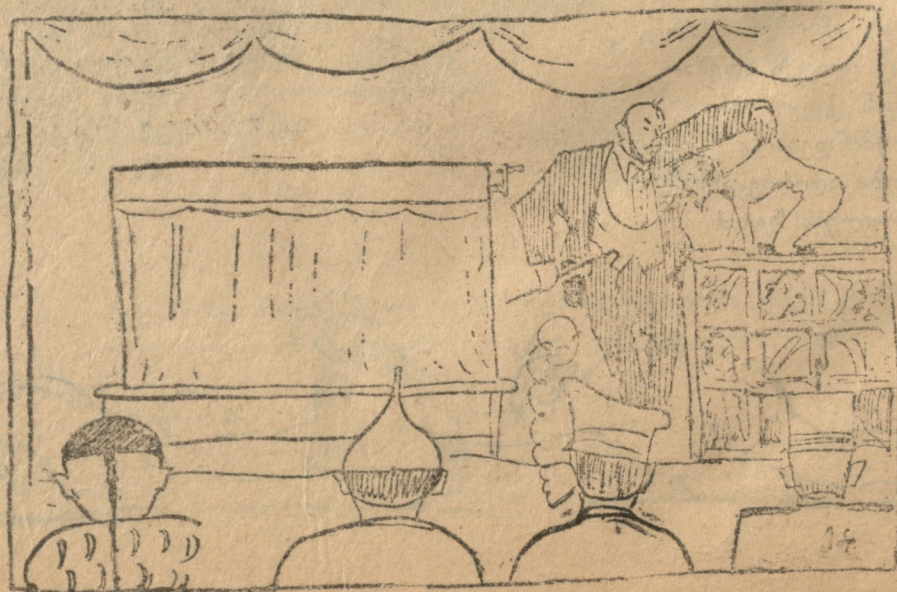
საერთაშორისო თვალთმაქცი.

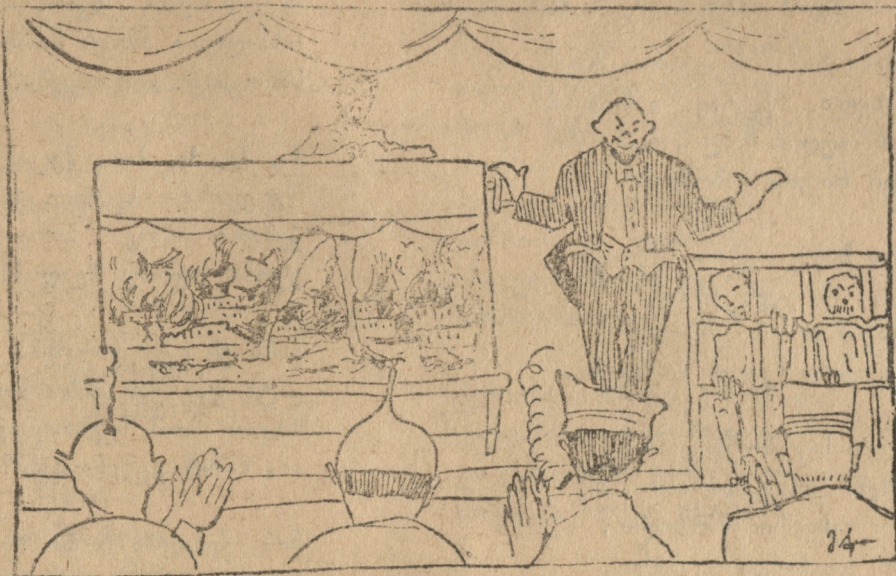
ლენინი. ბატონებო! ჩემი სელფინება დამყარებულია არა რაიმე მოტუქვებსა და კუმპაკობაზე, არამედ ჭეშმარიტ მეტნიერულ საფუძველზე. გთხოვთ, უურადღებით უტყვიროთ ყოველსავე, რაც თქვენს წინაშე მოხდება: აი, ამ გალიაში მე შეაფან მათეინიერებული მხეცები რუს-კომუნისტის ჯიშისა, ხოლო ამ ფარდას რომ აფხდი, თქვენ დაინახავთ...

მშვენიერ ქალაქს, შესანიშნავის შენობებით, ქუჩებით, სრა-სასახლეებით, საზოგადოებრივი დაწესებულებებით, წესრიგითა და მშვიდობიანი ცხოვრებით. ესაა მე ამ ფარდას ვხურავ,

ხოლო გალიიდან ამოშვავს ერთი მხეცთაგანი—დახსრმეთ, მხოლოდ ერთი!—და ამ ქალაქში ვსვამ...

აღუ-ჭმს! ფარდა აგხადე და თქვენ ჰხედავთ, რად გადაქცეულა ამ ერთი თვალის დასამხამებაში მშვენიერი ქალაქი: აღარც ქუჩები, აღარც სასახლეები, აღარც წესრიგი და მშვიდობა. სანაცვლოთ—ხოცვა ყელტა, ნგრევა-მისგრევა, ცეცხლი და სიკვდილი! აი, ბატონებო! მე გავათავუ! გამეორებით გთხოვთ, თვალთმაქცობით ნუ ჩათვლით ყოველსავე იმას, რაც ეხლა იხილეთ.

ჭორიკანა ინგლისი და მესობლების მოყვარული ფაშა.

„ტაიშის“ რედაქტორი. (დურბინდით გამოიციქირება ლონდონიდან ანატოლიისკენ). ბ-ნო ქიაშილ, როგორც ვხედავ თქვენ არბევთ სომხეთს და ემუქრებით საქართველოს?
 ქიაშილ-ფაშა. არაფერი მაგის მსგავსი, პატივცემულ რედაქტორო. თქვენი დურბინდი განზრახ ამხინჯებს სინამდვილეს. მე ბევრჯერ მითქვამს და კიდევ ვიმეორებ, რომ 'გულითადად მესობდური განწყობილება' მაქვს სომხებთან და ქართველებთან, მეტადრე სომხებთან!

შექანჭალებულის ლექსები

ჰო, ჰო, ჰო!... როგორ აგრილდა...
 მე მცხელა... ნეტავ რა მომდის?
 მაგრამ ოფლის წილ ცრემლები
 ნეტავი რატომ ჩამომდის?

მთა და ბარს თეთრი ჰვრანგი
 შეხედე, როგორ უხდება?
 ისე გაჭირდა ცხოვრება
 რომ ცხვარი მგელს მიუხდება.

შიმშილი სულმოკლე არის,
 მოითმენს ვინც მამლარია...
 ცხვარი ცხვარია ძმობილო,
 და თუ გაცხარდა—ცხარია.

ნეტავი ეს ხის ფოთლები
 როცა ცვივა,—იქცეს ჩირადა,
 შენ ვით მიშველი—სხვის ქირი
 რომ გიჩანს ღობის ჩხირადა.

შენც კი ხედავ, რომ არა ვარ
 ჩვენ, ქართველი, უზრუნველი,
 ხშირად მშრალზე დაგტოვებენ
 როცა სხვისგან რამეს ელი.

ეხლა, ხედავ: ქვალონში და
 აჯამეთის უღრან ტყეში,
 შეშას სკრიან თავ-განწირვით
 ამ სუსხიან ზამთრის დღეში.

მოვითმინოთ... ვიდრე მოვა
 ვიყოთ შეშის მოლოდინში;
 თუ შეგვცვივდეს, გენაცვალე,
 ჩაწვეთ დღისით თბილ ლოვინში.

სტამბოლში დელავს შავი ზღვა,
 ტალღა აქა-იქ აგორა;
 აგორა აღმა დაღმა და
 ამოაგორა ანგორა;

ტახტზედა დასვა ქემალი,
 მიზეზობს, ქირვეულია.
 ანტანტა ტკბილათ უყვავებს,
 ლამის მოუღბოს გულია.

სხვის შესახედათ ღლოიდი,
 ოსმალეთს უცაცხანებსა;
 ტუქსავს და—თანაც ქონს უსობს
 თავზე ფაშებს და ხანებსა...

გველი შხამვას მიატოვებს?
 მგელი სუსტ ცხვარს შეიცოდებს?
 ოსმალეთი მშიერ სომხებს
 სანოვაგეს მიაწოდებს?

ჰა, ჰა, ჰა, ჰა... მეცინება,
 შეგვეყაროთ სურდო ყველას...
 ქემალი სომხეთს პირდება...
 ეკონომიურად შეველას!!

განა ეს გაგიკვირდება
 კატა თავგებს დასცინოდეს? —
 მტერი რომ შეგირიგდება,
 აი, მაშინ გეშინოდეს!—

მაშ, ქემალმა ეს სომხეთი
 ჩიჩერინს რად დაასმინა?
 —გაწიოკებს სომხეთიო—
 შეხე, ქათამს გაეცინა!..

პატარძალო, გათხოვებენ,
 ნუთუ აღარ გაგივია?
 ბათუმს ინგლისს ცოლად რთავენ,
 მაქანკლობენ, რა რიგია?

სიძე მსხვილი და მდიდარა,
 ჩიჩერინი კი შაფერი...
 იყო და არა იყო რა,
 იყო ერთი არაფერი...

თუ მტერს, ატყობ, ვერას ავნებ,
 მაინც გაპკრა უნდა კვანტი;
 ლენინი ჯორჯს დუელს უწყობს,
 ქემალია სეკუნდანტი...

ადგილად კი დუელისთვის
 დაუნაწავთ მათ ანგორა.
 აქეთ გორასა ცხვირსა ჰკვრენ,
 შეინძრევა იქით გორა.

ჩიჩერინმა კერზონს ნოტიო
 კამათლები გაუგორა;
 ბათუმია მოსაგები,
 თუ დუშაში გააგორა.

შენ უგორე ძმავ ინგლისსა
 ვით აქამდე კამათლები,
 ჯორჯმა თუ რამ გაწყენია,
 გიორგის რას ემართლები...

რა ცუდია სამოწყალოდ
 სხვისთვის ხელის გაწოდება,
 ვინაც ესქნას—აღბად უჭირს,
 უნდა გროშის მიწოდება.

ქართველ სტუდენტს კუკი ეწვის,
როგორ გახდეს მეცნიერი.
მოწყალებას სთხოვს თვის ერსა,
შეიწყალებს კიდევ ერთი.

მაგრამ რად ვხდით სამოწყალოდ,
ჰხმას მოვეპყრათ ყურადღებით.
ერი თავს გაიჯანსაღებს
მათ სულის გაჯანსაღებით.

ჰარალო, ჰარი. ჰარალო,
ვინ შესჰამოს მკვახეთ ია.
სულ მთლად გასპეკულიანტდა,
Складъ общества „Кахетия“.

კი ნურავის გეწყინებათ
თუ რომ დამრჩეთ შენახური,
ყოველ დღე ფასს რად იმატებს
ბოთლი ღვინო, კახეთური?

აღარ დავლევ... ველარ დავლევ
მიმიწვდება განა ხელი?
მაგრამ ვსთქვათ მუცლის სახადმა
ამომთუთქა მე მუცელი;

და ვსთქვათ ექიმს დაუძახე,
მოვიყვანე გომართელი;
ვსთქვათ, რომ, წამლად გამიპირდეს
ვსვა კახური მე წითელი.

ვა, ვა, ჯიმა, რით ვიყიდო
ერთი ბოთლი მე კახური...
ერთი წვეთიც ვერ ვიხილო...
ჩქიმი ღული უბედური.

ბიკო, ეს რა ამბავია,
სად ვცხოვრობთ და რომელ დროში.

თავის კოსრო რომ წაგაძრო
არ დაჯდება ერთი გროში.

ქალაქის თავგეს სოფლის თავგი
შეხე, მიყავს თვის სოროში.
თფილისში თუ ჩამოხვიდე,
ტყავს გაგზდიან სასტუმროში.

ჰარული, ჰაუ, ჰარული,
გამშორდით კუდიანებო
სპეკულიანტობა დაეწყო???
სამსახურს თავი ვანებო???

აგრიოდა, გარედ ყინავს და
კალოში როგორ ჩავიცვა.
ვაი, თუ ფეხი გამისხლტეს,
დავეცე, ზურგი ავიწვა??

წელი წელს მისდევს ჩაქაჩაქით,
დღენი კი დღეზე მიდიან..
მოქალაქენი იაფ ნავთს
ფუთს ხუთას თუმნად ჰყიდიან...

გაიგლის ჟამი... და ეხლაც
ყინვამ სახლს ხმლები დაჰკიდა...
ზოგ-ზოგმა შეშა მიიღო.
შემდეგ კარგს ფასში გაჰყიდა...

რა ტულლუტია დრო ჟამი,
რა გაიძვერა, ეშმაკი...
ორმაგ რაციონს მიჩვეულთ
განა დღეს აძლებს, ერთმაგი?

ვაი, რა ცხელი დარია,
ამიწვა ცხვირის კენწერო...
თითები გამიყირმიზდა...
არ შემიძლია აწ ვწერო...

შექანჯალეზული.

რისთვის ვიღებ ქრთამს

აღსარება.

ძღვნათ ნინა აიოლოს.

მე პატარა კაცი ვარ. ერთ-ერთ სახელმწიფო დაწესებულების მოსამსახურე. „გოროდის კლასის“ გათავების შემდეგ ვმსახურობ. ხან „სულში“, ხან ხაზინაში, ხან „პოდატნო ინსპექტორთან“. უკანასკნელათ ქუთაისის „კაზიონი პალატაში“ ვმსახურებდი. დაკეტვის შემდეგ დავრჩი უადგილოთ. ქართველების ბათუმში შესვლას ბათომი არ უცდიდა ისე მოუთმენლათ, როგორც მე. ველირსე ამ დღესაც. სამსახურიც ვიშოვნე. რამდენიმე თვეა ბათუმში ვარ და ვმსახურობ. მაგრამ ასეთი გაჭირვება, ასეთი აუტანელი მდგომარეობა პირველათ მხვდება ჩემს სიცოცხლეში. დედა, ორი შვილი და ერთი ცოლი. თვეში 5.000 მანეთი ჯამაგირი. საშინელ მდგომარეობაში ჩავვარდი. ჩემს არსებაში საშინელი ბრძოლა დაიწყო: ორი ხმა ეომებოდა ერთმანეთს. ერთი ხმა ჩამძახოდა:

— რას იტანჯები, რას წვალობ?! მოიკალი თავი და გათავდა საქმე.

მეორე ხმა კი მაიმედებს:

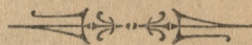
— „ქირსა შიგან გამაგრება ისე უნდა, ვით ქვიტკირსაო“, ნუ ლაჩრობ. ჯამაგირი ცოტა გაქვს? გაანძრე ხელი. გაშალე მარცხენა ჯიბე.

არ ვიცოდი რა მექნა. ამელო ქრთამი?! სირცხვილია. ძველ დროში რომ ვიღებდი, ძველი რეჟიმით ვიმართლებდი თავს. ახლა სულ სხვა დროა. მაგრამ ვერც თავის მოკვლა გავბედე. დამენანა ცოლი, შვილი, დედა. გადავწყვიტე ცდა. ერთმა გარემოებამ გამიწია დახმარება. მუშათა მაგიდაში შაქარი, ბრინჯი, ჩაი, მარლი და სხვა რამეები დაარიგეს. შეგვპირდენ, რომ საზამთროთ შეშა გვექნება. ვიფიქრე სიცივით მაინც არ დავიხოცებოთ თქო. მაგრამ არ შეგქამოთ ქირმა! მიღის ნოემბერი, დადგა ზამთარი. სადაა შაქარი, ჩაი, ბრინჯი, სადაა შეშა! ერთხელ მაინც არ მოეცათ! ორი წელიწადია ჩაი არ დამიღვია. და გემოც დავიწყებული მქონდა. ახლა ვკანკალებ გაყინულ სახლში—უჩაიოთ, უშეშოთ. გირვანქა პური 13 თუმანია ბაზარზე. მუშათა მაგიდის პური ბევრს არ ყოფნის. ტანისამოსზე ლაპარაკი ზედმეტია. რაც მქონდა შეკერილი, წინანდელი ნაშოვნის შემომაგჯა ტანზე. ახლა დავდივარ მათხოვარით ჩამოგლეჯილი. ქუჩაში ჯიბიდან ხელი ვერ ამომიღია. რომ ამოვიღო ვინმეს ეგონება თხოულობსო. რომ ითხოვო მოცემით მაინც არავინ არაფერს არ მომცემს, თავი რაღაზე შევირცხვინო.

მეტი საშველი არ მაქვს უნდა ავიღო ქრთამი. ბევრს არ ავიღებ. იმდენს, რამდენიც საზრდოთ მეყოფა. მართალი რომ ვითხრათ ავიღე კიდევ ამას წინეთ 5,000 მანეთი. ერთი საქმე გავაკეთე და

5,000 მან. ე. ი. მთელი თვის ჯამაგირი. მეტი გამოსავალი არ მქონდა, სიცივით ვიხოცებოდი. მაშინვე 10 თუთი შეშა ვიყიდე. ათ დღეს მაინც თბილათ ვიქნები. მანამდე ან ჩამივარდება კიდევ ვინმე ხელში, ანდა მთავრობის საგანგებო რწმუნებულის შუამდგომლობას დაამტკიცებენ ჯამაგირის მომატების შესახებ.

გრ. ატჩაიანი.

გვარდიდან გავდივარ

(წერილი რედაქციის მიმართ)

ამხანაგო რედაქტორო!

მე ამდენ ხანს მენშევიკი ვიყავი და ვმსახურებდი სახალხო გვარდიაში, მაგრამ ამ ბოლო დროს დავრწმუნდი რომ მე სასტიკად ვსცდებოდი...

მენშევიკები ვერ იცავენ ღარიბ-ღატაკთა ინტერესებს და ყოველივე მშრომელის უფლებები ფეხ-ქვეშ ითელება... წელიწად ნახევარია გვარდიაში ვარ და ჯერჯერობით სახეირო არაფერი მინახავს... ჯუღელის რეჟიმის წყალობით არა თუ ვინტოვკის გაყიდვა, მილიონი რა არის, ერთი მილიონის მოპარვაც კი შეუძლებელია, არა თუ მოქალაქის, კომისარის გალახვაც კი არ შეიძლება... უბრალო ტრამვაის კონდუქტორსაც კი დედას ვერ შეაგინებ... ყველაფერი ასე უკუღმართად არის მოწყობილი, უყურებ ამ უსამართლობას და გული ზიზღით გევესება... ეს ვებერთელა თბილისის ქალაქი, რამიშვილის მენშევიკურ სამარისებურ სიჩუმით არის მოცული, ქუჩებში არა თუ ხმაურობა მაუხერის გასროლაც კი აკრძალულია. მუშებში აფიტაციაზე ხომ მეტია ლაპარაკი, იქ პროვოკაციაც კი სასტიკად იდევნება, გლეხებში არა თუ რაიმე ორგანიზაციის მოწყობა, თვით აჯანყებაც კი კანონის გარეშეა გამოცხადებული... მე ამდენხანს ბრმად ვემორჩილებოდი მენშევიკურ მთავრობას და მის სახალხო გვარდიის მთავარ შტაბს, მაგრამ რაც მოხდა რუსეთში, ადერბეიჯანში, სპარსეთში, და განათლებულ თურქესტანში, იმის მაგვარს აქ ვერაფერს ვხედავ, რისთვისაც მენშევიკობას თავს ვანებებ, გვარდიიდან გავდივარ და ვეწერები ღარიბ-ღატაკურ-მუშურ-გლეხურ-დიქტატურულ-რევოლიუციონურ-რუსულ-სპარსულ-ავგანი-სტურ-ბალშევიკურ-ქემალისტურ-კომუნისტურ პარტიაში...

რ. ჯიბილ.

ხ ა ნ ი მ უ შ ო ს ი ე ვ ა რ ი ლ ი.

„სულ რაღაც 25 წლის წინათ სომეხ-
სა და ოსმალოს ტკბილათ და მშვიდად
ეძინათ ერთ ბაღიშზე“.

(კიაზიმ-ბეისთან ბასილან).

ოსმალო. რა აწუწუნებს ეგრძას! ამხე უფრო შეკობრული ცხვერება განა შესაძლებელია?

ბ რ ძ ი ლ ა ი დ ი ს ა თ ვ ი ს .

სამსახურისკენ მივეშურებოდი. გადავწყვიტე
ესლა მაინც გულდადებით ვიმუშაო და შევეასრუ-
ლო ის საქმეები, რომლებიც ჩემი მაგიდის უჯრაში
მიცდიან ამდენი ხანია.

— კოტე, დაიცა! როგორ მირბიხარ, კაცო!
მომესმა უკანიდან ვანოს ხმა.

— კაცო, როგორ მირბიხარ? განაგძო ვანომ,
— მთელი საათია მოგდევ და ვერ დაგეწიე—გა-
მარჯობა!

— გაგიმარჯოს! რა დაგემართა ვანო, რო-
გორ სხვა ფერზე ხარ?

მამ როგორ ვიქნები, ხვალ ჯვარს ვიწერ ქუ-
თაისში. შენ უსათუოთ უნდა წამოხვიდე, ჩემო
კოტე!

— უსათუოდ უნდა წამოვიდე რა, ჩემზე ხომ
არ იწერ!

— კაი თუ ძმა ხარ, ხუმრობას თავი დაანებე.

დღესვე უნდა წავიდეთ. შენ იქნები ჩემი მეჯვარე
და რა თქმა უნდა თამადაც.

— ვისზე იწერ კაცო ჯვარს?

— აი მარგველიშვილის ქალზე, ვაროზე. გან-
სოვს, ერთ დროს შენი სიმბატიაც იყო...

— კარგი საცოლვე ამოგირჩევია, მოგილოცავ
ჩემო ვანო! მაგრამ მე კი გამანთავისუფლე—ვერ
წამოვალ...

— რათა კაცო, რა მიზეზია? თუ ფული არა
გაქვს...

— არა, ფულს ვიშოვნე, მაგრამ სამსახური არ
მამღვეს ნებას, ბევრი საქმეები მაქვს შეუსრულე-
ბელი.

— კარგი ერთი თუ ღმერთი გწამს... დიდი
ხანია ეგეთი ბეჯითი შეიქენი? თუ პეტრე ივანი-
ჩის გეშინია?

— არც უმაგისობა არის.

— არა უშავს. ეხლავე, ყალბი დეპეშა და
მისი ჯანი! და რაც შეეხება შეუსრულებელ საქ-

მეებს, გაძლევ სიტყვას ზევ უკანვე გამოგისტუმრებ და იმუშავებ რამდენიც ვინდა.

დავთანხმდები, რადგან კარგ ქორწილში ქეიფი ძლიერ მენატრებოდა.

სახელდახლოდ შედგენილი დებემა ჯიბეში ჩავიდევდი და სამსახურში წავედი. წარმოიდგინეთ ამ დღით დაუგვიანებლათ მივედი. ჩემი უფროსი ძლიერ გააკვირვა ამ გარემოებამ. შემდეგ მე მიუახლოვდი უფროსის მაგიდას...

— რა გნებავთ! მკვებთ შემეკითხა ის...

— პეტრე ივანის! რამე ფერად საში დღით უნდა გამანთავისუფლოთ... მამა მყავს ძლიერ ავით; არ ვიცი ცოცხალს მივუსწრებ თუ არა. აი დებემა, ინებეთ.

უფროსმა დებემა გამომართვა, გადაიკითხა და ცოტა ხნის შემდეგ ირონიულათ მიპასუხა.

— სჩანს მამა თქვენი მკვდრეთით აღმდგარა!

— მომითმინეთ! მამა ჩემს ჯერ ჯერობით არ უფიქრია სიკვდილი.

— ფიცი მწამს და ბოლო მაკვირვებს ყმაწვილო. ამ თქვენი თხოვნა, როლითაც თქვენ 7 დღის შევებულებას თხოულობდით, მამის სიკვდილის გამო და აი ის დებემა, რომელიც ამ თხოვნასთან წარმოადგინეთ, როგორც საბუთი. დებემა გადავიკითხე და შევკრთი: იქ ეწერა: „მამაშენი გარდაიცვალა. ვასაფლავებთ ზევ ჩამოდი. მიხა.“

შევატყვე, რომ ანგარიში ვერ მქონდა სწორი.

მართალია მე მამიჩემის სიკვდილი არცკი მახსოვს, მაგრამ ამ განსვენებულობითაც კარგათ ვსარგებლობდი და მისი ავთმყოფობის ყალბ დებეშებს უფროსს ხშირათ ვურდგენდი. ეს უკანასკნელი დებემა კი აღარ მახსოვდა.

— არა, ბ-ნო პეტრე ივანის! აქ ცოტა გაუგებრობას აქვს ადგილი. მამა ჩემი ჯერ ცოცხალია. ის დებემა ჩემი დედის სიკვდილის შესახებ იყო. მე რუსულ ენაზე ვიყავი აღზრდილი... სახლში დედას სულ „მამას“ ვეძახდით. სახლიდანაც ასე მოვცათ დებემა.

— ესე იგი თქვენ 7 დღის თავისუფლება გნებავთ?

— დიას.

— მიბრძანდით...

იმ საღამოსვე ჩემს ამხანაგთან ერთად ქუთაისს ვავემგზავრეთ. ვანო და მარო მართლა შეყვარებულნი იყვნენ. მიეშურებოდნენ ეკლესიისკენ რომ ძალე ჯვარი დაეწერთ.

— ნუ ჩქარობთ მეგობრებო! ვეუბნებოდი მე — ძალე შევასრულებთ ამ წესს და გაგაბედნიერებთ.

— ჩვენ ეხლაც ბედნიერები ვართ. ამჟამათ სთქვა ვარომ, და შეყვარებულის თვლით თავის საქმროს გადაჰხედა...

— მე სულელმა აქამდის რათ არ შევასრულე ჩვენი გულის წადილი? წარმოსთქვა ვანომ.

ეკლესიაში, სანამ მღვდელი მოემზადებოდა, ჩვენი ახალ გაზრდები არ ისვენებდენ.

— რას ინატრებ ვანო? ჰკითხა სიყვარულით შემკულმა ვარომ.

— შენს ბედნიერებას.

— ეს ვიცი, არა სხვას რას ინატრებ?

— ბოლშევიკების სამუდამოთ დამარცხებას, რომ იმათ ტუტუტობას ბოლო მოვლას!

ეს სიტყვები ვაროს ელდათ ეცა. თვალები გაუდიდა, ლოყები გაუწითლდა და მთელი სახე გადაუსხვადერდა.

— შენ რა საბუთებითა ლაპარაკობ ვგრე? შესძახა მან ვანოს.

— რა საბუთები მინდა? მთელი ქვეყანა მაგისი დამამტკიცებელი საბუთები არ არის განა?

— მაშ შენ იმასაც იტყვი, რომ მენშევიკები ბოლშევიკებზე უფრო იდეალური ხალხნი არიან, არა?

— ამას რა თქმა უნდა!

— მეგობრებო! ესთქვი მე, — ამ პოლიტიკურ კონკლამბას მერმეც მოვასწრებთ. ახლა დრო არის საქმეს შევეუდგეთ ვანო და ვარო გაჯავრებულნი შეჰყურებდენ ერთი მეორეს. მღვდელმა მიიწვია ახალგაზრდები ხელის მოსაწერათ.

ვარომ კალამი ხელში აიღო. ეტყობოდა დედისაგან ხელეში უცახცახებდა.

— ვანო, ძლიერ გიყვარვარ?

— გეფიცები მიყვარხარ ჩემ თავზე მეტად. უნდა გწამდეს ბოლშევიკების იდეა!

— ამაზე კი უკაცრავათ, ვერ დავთანხმდები!

— მაშ თუ ვგრევა, მე არა მსურს შენზე ჯვარი დავიწერო, სთქვა ვარომ და კალამი მაგიდაზე დაავლო.

— აბა, მეგობრებო, რა დროს მაგენია. შეუტეთ იმათ ჩვენ.

მორჩით თქვენ საქმეს. ჰხედავთ გვიანდება.

ცოტა ხნის შემდეგ ვანო მიუახლოვდა ვაროს და გულ დაწყევტით ჰკითხა:

— ვარო, ნუ თუ აღარ გიყვარვარ?

— მიყვარხარ ყველაზე უფრო ქვეყანაზე. მწამს, რომ ჩვენ ერთმანეთისთვის ვარო გაჩენილნი.

— მაშ თუ ესა გწამს ისიც უნდა გწამდეს, რომ მენშევიკური იდეა უფრო მტკიცე და პათიოსურია ვიდრე ბოლშევიკური.

— ამაზე კი უკაცრავათ.

— თუ უკაცრავათ და მეც უკაცრავათ. არ მსურს ჯვარი დავიწერო.

გამობრუნდნენ მეფეც, პატარძალიც და ჩვენ კი დავრჩით გაოცებულნი.

— სად მიბრძინართ? მივაძახეთ მათ, მაგრამ ისინი ცალკე-ცალკე მიეშურებოდნენ ეკლესიადგან.

— ახალ მოდის ხალხნი არიან ბატონებო, სთქვა გულ-დაწყევტით მღვდელმა.

— ეს მაგათი იდეები თუნდ იდეებია, მაგრამ მე ვის მოვთხოვო დღევანდელი ქორწილი და ჩემი თამადობა?

გ ა ნ ც ხ ა ლ ე ბ ე ბ ი

რუსთაველის პრინციპებს ნამერ ნამე გაიხსნა
პროკიულ-ქარული სხენიურა, სავაჭრო და სამრეწველო
კ ა ნ ტ ო რ ა

„**მ ვ რ - ი ვ ე რ ი ა**“

კანტორის მთავარი მიზანია ხელი შეუწყოს აღმშენებლობის და მრეწველობის განვითარებას საქართველოში, კანტორას დამოკიდებულება აქვს გერმანიასთან და სულ მოკლე ხანში შეუძლიან მოწყობა წისქვილების, სადგურების, ქარხნების და ყოველივე სამრეწველო წარმოების.

კანტორამ უკვე მიიღო გერმანიიდან სხეურნეო და სხვა ი რ ლ ე ბ ი.

ზ ი რ ვ ე ლ ხ ა რ ი ს ხ ო ვ ა ნ ი რ ე ს ტ ო რ ა ნ ი

ერთობის ქუჩა
(ყოფილი კრუზენშტერნის)

„**ს ი ვ ა რ თ ე**“

სერბო კახეთელიძისა

მზადდება ყოველ დღე გემრიელი ქაული საჭმელები.

ლ ა მ შ ი ს უ შ უ ბ ი

მუდმივ მატალიურ ჩარხში

ყაღბი დამზადება აკრძალულია

მთავარი საწობა (ბითუმად, ცალ-ცალკე)

მთელი კავკასიისთვის არის

ნ. **ლ გ ო ტ ა კ ი ს**

მალაზიაში

მისამართი: თბილისი, თედას ქუჩა № 3

საჭიროა ყველგან გამყიდველები

შინები ეტლებისთვის და ხანრგო ავტომობილისათვის.

3-3

ლ ა გ ო რ ა ბ ო რ ი ა

„**მ ა შ უ კ ა**“

წარმოების სახელი:

1. კბილის შარაშკა „უკმუჟინა“
2. სპილენძის შპი „პრიალა“
3. საშის ნუდრა.
4. თდგეოლანი და დუხი.

მ ო ი თ ხ ო ვ ე თ ყ ვ ე ლ გ ა ნ .

ვაყოფა: ყარაღაიის ქუჩა № 18, მეორე სართული, ბინა № 3. ტელ. 8-26.
3 1/2-საათიდან - 4 1/2-მდე.

2-2.

ფ. დ. **გ ო გ ე ლ ი ა**

ამანუაქტურო და სხვა
აქონლის გამყიდველი

კ ა ნ ტ ო რ ა

დამე კრების და ნიკოლაევის

ქუჩების კუთხე № 1

ჩრდილოეთის ნამრების შირდაპარ.

2-4.

კ ა ხ ე თ ი ს მ ი ვ ე ნ ა ხ ე მ ა ა მ ხ ა ნ ა გ ო გ ა

„**ს ე ს ე ლ ს ტ**“

თბილისი, ქარვასლა თამაშებისა.

2-2.

ეირიმის ბოლო.

„ეშვაკის მათრახი“

თვეში ღირს 200 მან., ცალკე ნომერი ეგეღვან 50 მან.

ქურონალში დაიბეჭდება **განცხადებები** შედაგათიან ფასებში რედაქციაში შეიძლება შეძენა აგრეთვე დღემდე გამოსული ნომრების. ხელის მომწერ ღებმა უფლი შეძღვკ მისამართით უნდა გამოგზავნონ: თფილისი, რუსთაველის ჰროს ჰექტი, № 24. ეშვაკის მათრახისათვის. რედაქცია და კანტორა ღიაა 9-2 საათამდე.